

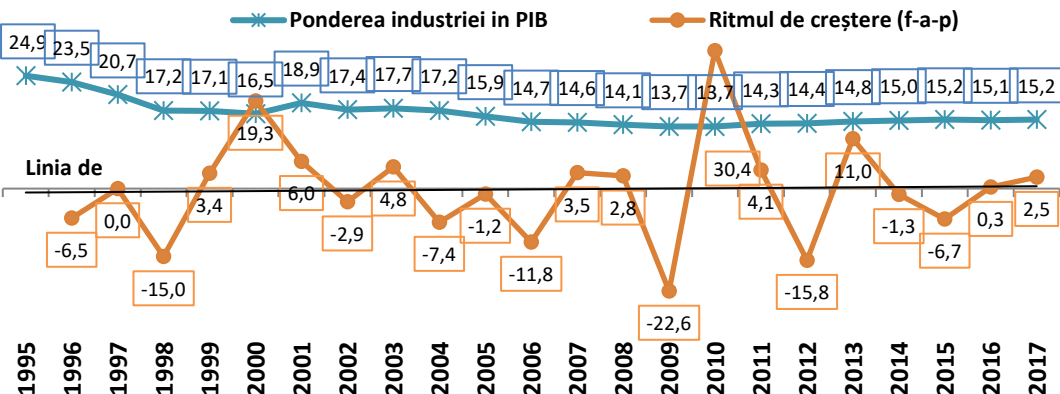

CUPRINS

- 1. CONJUNCTURA INDUSTRIALĂ A REPUBLICII MOLDOVA**
  - 1.1. Starea curentă a sectorului industrial din Republica Moldova**
  - 1.2. Potențialul industrial la nivel național și regional**
  - 1.3. Analiza principalilor factori de competitivitate a sectorului industrial**
  - 1.4. Locul și rolul IMM-urilor în dezvoltarea industrială a țării**
  - 1.5. Tendințe și aspecte comparative. experiența internațională**
  - 1.6. Analiza politicilor și planurilor curente de dezvoltare industrială**
  - 1.7. Analiză conjuncturii și potentialului infrastructurii industriale din Moldova**
- 2. VIZIUNEA STRATEGICA. OBIECTIVELE, DIRECTIILE STRATEGICE SI DOMENIILE DE INTERVENTIE**
  - 2.1. Scopul și obiectivele specifice ale strategiei**
  - 2.2. Îmbunătățirea competitivității și mediului de afaceri**
  - 2.3. Creșterea investițiilor și volumului de finanțare în sector**
  - 2.4. Intensificarea gradului de instruire și ocupare a forței de muncă**
  - 2.5. Creșterea nivelului de inovare tehnologică în sectorul industrial**
- 3. RESURSELE FINANCIARE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI**
  - 3.1. Estimarea necesarului și surselor de finanțare**
  - 3.2. Mobilizarea resurselor interne și externe pentru implementarea strategiei**
- 4. MONITORIZAREA SI EVALUAREA IMPLEMENTARII STRATEGIEI**
- 5. ANEXA: PLANUL DE ACTIUNI**

STAREA CURENTĂ A SECTORULUI INDUSTRIAL (METODOLOGIA EQUIP)

Ponderea industriei în PIB și ritmul anual de creștere (%), 1995-2017

Evoluția

- Creșterea medie anuală în 2000-2010: +1,9%
Ponderea în PIB: sub 14%;
- În 2011-2017, ponderea în PIB: 15,2%, creșterea medie anuală: -0,8%
- Începând cu 2013, ponderea în PIB: 15% (±0,2%)
- **Concluzia** – stagnare, în lipsa unor factori decisivi de creștere.

Contribuția industriei prelucrătoare la crearea PIB (1996-2017)

Țara/grupul de țări	Ponderea VA din industria prelucrătoare în PIB, %					Modificarea ponderii, p. p.	
	2000	2005	2010	2016	2017	2010-2000	2017-2010
UE	16,8	15,1	13,9	14,3	14,0	-3,0	0,1
Tări cu venituri mai mici de medie	17,2	18,1	16,1	15,7	15,6	-1,1	-0,5
Belarus	27,0	25,3	22,5	20,2	22,2	-4,5	-0,3
Estonia	15,5	14,7	13,7	13,5	13,3	-1,7	-0,4
Georgia	8,5	12,1	10,6	10,4	10,6	2,1	0,0
Lituania	16,8	18,2	16,9	17,0	17,6	0,1	0,7
Letonia	13,7	11,5	12,0	10,7	11,0	-1,7	-1,0
Macedonia	9,0	9,7	9,9	12,2	11,8	0,9	2,0
Moldova	14,0	13,1	10,2	11,8	11,5	-3,8	1,3
Romania	19,8	21,0	22,9	20,2	20,2	3,0	-2,7
Ucraina	16,3	17,3	13,2	12,0	12,4	-3,1	-0,8

Intensitatea industrială

- *Ponderea valorii adăugate (VA) din industrie în PIB:*
- Una din cele mai reduse pond. a ind. prelucr. în PIB: 11,5%
- Media țărilor cu venituri mai mici de medie: 16%
- Obiectivul Comisiei Europene - ponderea ind. în PIB: 20% în 2020.

STAREA CURENTĂ A SECTORULUI INDUSTRIAL DIN RM

Contribuția produselor industriale la export (2000-2017)

Tara/grupul de țări	Ponderea exportului de produse industriale în exportul total al țării, %				Modificarea ponderii, p. p.	
	2000	2005	2010	2017	2010-2000	2017-2010
Belarus	65,1	52,1	53,0	54,8	-12,1	1,8
Estonia	72,8	70,1	62,5	68,2	-10,4	5,8
Georgia	31,4	40,1	48,4	38,4	17,0	-10,1
UE	78,8	79,0	75,6	80,0	-3,2	4,5
Țări cu venituri mai mici de medie	56,3	59,2	46,3	52,2	-10,0	5,9
Letonia	56,1	56,6	58,6	60,9	2,5	2,3
Lituania	60,1	55,5	53,9	61,8	-6,1	7,9
Moldova	33,3	24,8	22,6	34,0	-10,8	11,4
Macedonia	69,4	71,7	68,1	82,3	-1,3	14,2
Romania	77,3	79,5	78,5	79,5	1,3	1,0
Ucraina	69,4	69,4	64,6	46,7	-4,8	-17,9
Media mondială	71,2	69,8	66,2	66,8	-4,9	0,6

Intensitatea industrială

- *Ponderea exp. de produse industriale în total exp.:*
- Diminuarea pond. exp. de prod. ind. cu 11 p. p. in 2000-2010
- Recuperarea pozițiilor in 2010-2017: +11 p. p.
- Pond. exp. de prod. industrială: de 2 ori mai mică decât media mondială

Capacitatea industrială în țările de comparație (2000-2017)

Tara/grupul de țări	Valoarea adăugată per angajat în industri e (în prețuri constante ale anului 2010), U S\$			Modificarea (în %)	
	2000	2010	2017	2010-2000	2017-2010
Belarus	4 347	11 618	12 976	167%	12%
Estonia	16 190	27 615	34 289	71%	24%
UE	58 635	68 462	73 731	17%	8%
Țări cu venituri mai mici de medie	5 926	6 765	7 544	14%	12%
Lituania	14 936	31 970	38 046	114%	19%
Letonia	16 521	25 013	28 192	51%	13%
Moldova	4 709	4 604	6 668	-2%	45%
Macedonia	7 262	10 404	12 542	43%	21%
Romania	12 548	25 297	28 845	102%	14%
Ucraina	4 521	6 892	5 594	52%	-19%
Media mondială	23 758	26 672	29 980	12%	12%

Capacitatea industrială

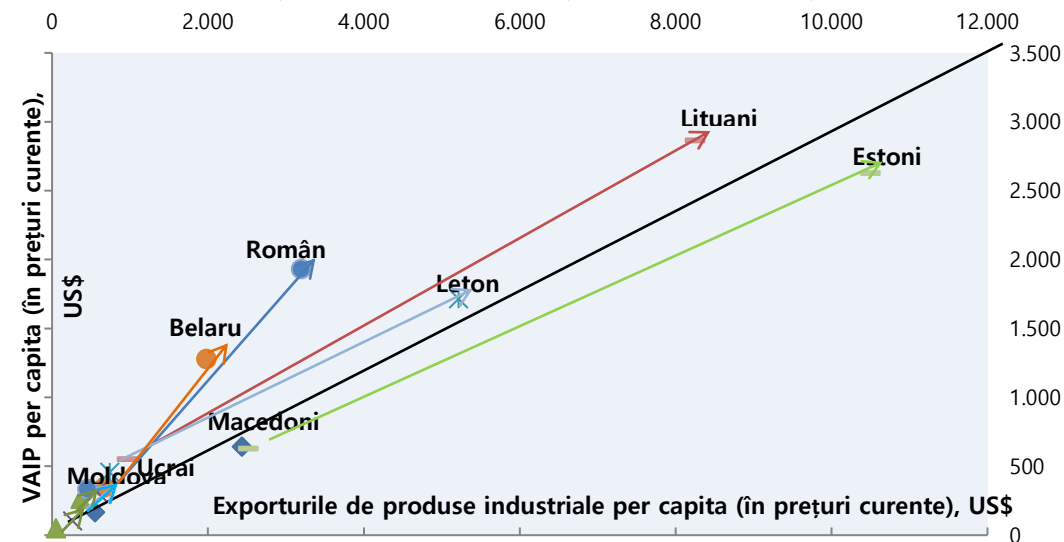
- *Valoarea adăugată per angajat din ind. prelucr.:*
- RM depășea în 2017 doar Ucraina
- De 2 ori mai puțin decât în Belarus și Macedonia
- De 4,5 ori mai puțin decât în România și Letonia
- De 5-5,5 ori mai puțin decât în Estonia, Lituania, sau media mondială

STAREA CURENTĂ A SECTORULUI INDUSTRIAL DIN RM

Capacitatea de export a produselor industriale în țările de comparație (2000-2017)

Țara	Exporturile de produse industriale per capita (în prețuri curente), US\$			Modificarea (în %)	
	2000	2010	2017	2010-2000	2017-2010
Belarus	669	2 262	1 979	238%	-13%
Estonia	2 515	8 596	10 495	242%	22%
Georgia	48	313	497	547%	59%
Letonia	736	3 410	5 212	363%	53%
Lituania	958	5 454	8 247	469%	51%
Moldova	49	227	364	360%	60%
Macedonia	549	1 351	2 432	146%	80%
Romania	450	2 173	3 192	383%	47%
Ucraina	263	899	572	242%	-36%

Capacitatea ind-la și de export a ind. în țările de comparație (2000-2017)

Capacitatea industrială

- *Exportul de produse industriale per capita:*

- Cea mai redusă capacitate de export a prod. ind. printre țările de comparație

- De 29 ori mai puțin decât Estonia, 23 ori – decât Lituania, de 14 ori – decât în Letonia

- Ritmul de creștere în ultimii 7 ani - printre cele mai înalte (cu exc. Macedoniei).

Capacitatea industrială

- *Comparația capacităților de prod. și export :*

- Ind. RM orientată mai mult la piața internă - competitivitatea redusă la nivel internațional

- Cea mai mare parte a VA - pe plan intern - integrarea limitată în lanțurile valorice internaționale

- Angajarea mai plină în activități de export - vitală pentru economiile de scară și creșterea productivității.

STAREA CURENTĂ A SECTORULUI INDUSTRIAL DIN RM

Impactul în crearea VA și exportul de produse ind-le la nivel mondial (2000-2017)

Țara	Ponderea în VAIP mondial, %			Modificarea, în %		Ponderea în exportul de produse industriale la nivel mondial, %			Modificarea, în %	
	2000	2010	2017	2000-2010	2010-2017	2000	2010	2017	2010-2000	2017-2010
Belarus	0,057	0,123	0,098	117,2	-20,2	0,144	0,210	0,157	46,3	-25,3
Estonia	0,014	0,026	0,028	76,9	9,4	0,076	0,112	0,115	47,6	2,5
Georgia	0,004	0,012	0,013	173,3	10,7	0,005	0,013	0,016	162,7	25,4
Letonia	0,018	0,027	0,027	52,2	-0,5	0,038	0,071	0,085	86,6	20,1
Lituania	0,032	0,060	0,067	88,3	12,3	0,073	0,167	0,199	130,3	19,5
Moldova	0,003	0,006	0,008	91,4	34,3	0,004	0,008	0,011	104,0	36,5
Macedonia	0,006	0,009	0,011	59,3	22,7	0,024	0,027	0,042	13,6	54,6
Romania	0,122	0,364	0,309	198,3	-15,2	0,215	0,435	0,526	102,2	20,7
Ucraina	0,084	0,172	0,113	104,9	-34,3	0,278	0,403	0,212	45,3	-47,5
Țări venit. < medie	3,621	6,697	7,946	84,9	18,6	3,407	4,219	5,032	23,8	19,3

Impactul

- *Impactul în crearea VA și exp. mondial de prod. ind:*
  - Cele mai mici ponderi în VA și exp. de prod. ind. printre țările de comparație
  - Ritm. de creștere în 2010-2017 - mai înalte decât în țările de comparație
  - Accelerarea ritmurilor pentru ajungerea din urmă a țărilor din regiune.

Formularul competitivității industriei Republicii Moldova

Formularul competitivității sectorului industrial al Moldovei								
Dimensiunea	Indicatorii industriei (VAIP)				Indicatorii comerțului (exporturi)			
	2000	2010	2017	2017-2000	2000	2010	2017	2017-2000
Structura (%)	14,0	10,2	11,5	↓	33,3	22,6	34,0	↑
Capacitatea (US\$, prețuri curente)	49	166	264	↑	49	227	364	↑
Impactul (%)	0,003	0,006	0,008	↑	0,004	0,008	0,011	↑

Competitivitatea industriei

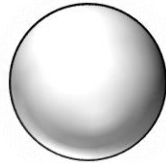
- Serviciile au crescut mai rapid decât agric. și ind.
- Capacitat. de export a ind. a crescut mai rapid decât capacitat. de a genera VA
- O mare parte din VA rămâne în afara țării/ind. RM - nișele de jos ale lanț. valorice internaționale
- Pond. RM în prod. și exp. mondial de prod. ind. - în creștere, dar foarte redusă în termeni absoluți

ANALIZA PRINCIPALILOR FACTORI DE COMPETITIVITATE A SECTORULUI INDUSTRIAL

Potențialul de competitivitate al diferitor sectoare industriale din RM (2010-2016)

Rateuri

Textile, îmbracaminte și produse din piele

Produse alimentare, băuturi și tutun

Media anuală mondială de creștere a exportului de produse industriale

În declin

-0,030

-0,025

-0,020

-0,015

-0,010

-0,005

Produse din metal

16,0%

14,0%

12,0%

10,0%

8,0%

6,0%

4,0%

2,0%

0,0%

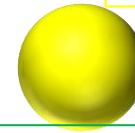
-2,0%

-4,0%

-6,0%

Campioni

Mobila, produse de reciclare, edituri și poligrafie

Echipamente de transport

Masini, echipamente și instalații

telecomunicații

Produse chimice și din plastic

Produse din lemn și hârtie

Produse din minerale non-metalice și cauciuc

Supraperformeri

Modificarea cotei MD în exportul mondial 2016-2010, p. p.

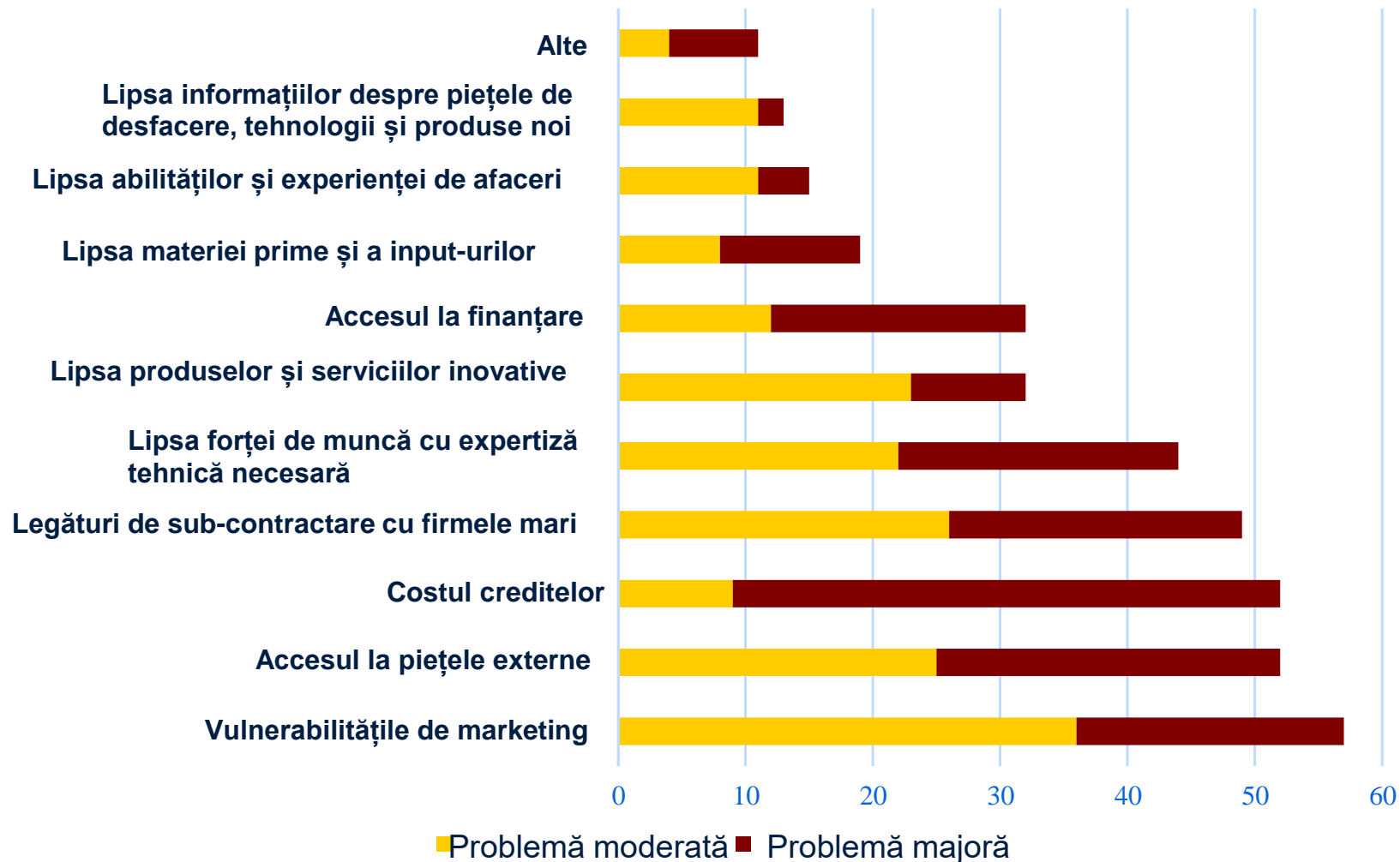
-6,0%

Creșterea medie anuală mondială a exportului 2016-2010, %

ANALIZA PRINCIPALILOR FACTORI DE COMPETITIVITATE A SECTORULUI INDUSTRIAL LA NIVEL MICRO

Constrângerile principale în derularea afacerilor pentru IMM din Moldova

VIZIUNEA, SCOPUL ȘI OBIECTIVELE SPECIFICE ALE STRATEGIEI

VIZIUNEA:

Crearea unei industrii competitive, bazată pe investiții, sporirea productivității și modernizare a tehnologică, care ar plasa R. Moldova la nivelul mediu al țărilor din regiune

OBIECTIVUL GENERAL:

Sporirea competitivității, productivității, ocupării forței de muncă și sofisticării tehnologice în industrie

OBIECTIVE SPECIFICE:

- *Îmbunătățirea competitivității și mediului de afaceri*
- *Creșterea investițiilor și volumului de finanțare în sector*
- *Intensificarea gradului de instruire și ocupare a forței de muncă*
- *Creșterea nivelului de inovare tehnologică în sectorul industrial*

A. Îmbunătățirea competitivității și mediului de afaceri

A.1. Dezvoltarea infrastructurii antreprenoriale

- Dezvoltarea infrastructurii tehnice și de producție a zonelor economice libere (ZEL) și parcurilor industriale (PI)

Costul intervenției - 307.783.000 lei

- Crearea platformelor multifuncționale
- Costul intervenției - 235.400.000 lei*

Implemented by giz

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

APIP
Association of Employers from the Manufacturing Industry

A. Îmbunătățirea competitivității și mediului de afaceri

A.2. Sporirea capacităților și fiabilității companiilor industriale

- Programul de interconectare a furnizorilor locali la corporațiile internaționale

Costul intervenției - 57.200.000 lei

- Programul de susținere a afacerilor cu potențial de creștere înalt și internaționalizare a IMM

Costul intervenției - 30.000.000 lei

- Stimularea creării și dezvoltării clusterelor

Costul intervenției - 8.640.000 lei

- Îmbunătățirea standardelor de calitate și operaționale

Costul intervenției - 2.100.000 lei

A. Îmbunătățirea competitivității și mediului de afaceri

A.3. Perfecționarea cadrului de reglementare

- Soluții electronice de facilitare a obținerii permiselor de ședere/muncă p-u străini

Costul intervenției - 1.000.000 lei

- A.4. Dinamizarea și diversificarea exporturilor

- Program de suport a exporturilor pentru IMM

Costul intervenției – 1.000.000 lei

- Dinamizarea și diversificarea exporturilor din sectoare specifice

Costul intervenției – 2.000.000 lei

- Consolidarea instituțională în vederea susținerii exporturilor

Costul intervenției – 600.000 lei

- Internaționalizarea exporturilor prin atingerea standardelor internaționale

Costul intervenției – 400.000 lei

B. Creșterea investițiilor și volumului de finanțare în industrie

B.1. Facilitarea atragerii investițiilor în sectorul industrial

- Extinderea rețelei de birouri comercial economice în vederea atragerii investițiilor

Costul intervenției – 2.000.000 lei

- Promovarea ZEL, PI și PM ca destinații investiționale atractive pentru investitori

Costul intervenției - în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor responsabile

B.2. Creșterea finanțării și suportului adecvat pentru întreprinderi

- Elaborarea/aprobarea cadrului legislativ și de reglementare pentru fondurile cu capital de risc

Costul intervenției - în limita bugetelor aprobate ale instituțiilor responsabile

- Suport tehnic/financiar în accesarea fondurilor UE pentru competitivitate și inovare

Costul intervenției – 1.200.000 lei

C. Intensificarea instruirii/ocupării forței de muncă

C.1. Instruirea și formarea profesională

- Crearea a 3 centre de formare continuă în domeniul industrial în fiecare dintre cele 3 regiuni de dezvoltare (nord, centru și sud)

Costul intervenției - 3.000.000 lei

- Dotarea instituțiilor vocațional-tehnice cu utilajul și echipamentele necesare

Costul intervenției – Urmează a fi determinată în rezultatul studiului

C.2. Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă

- Susținerea investitorilor în vederea pregătirii și instruirii personalului în legătură cu crearea de noi locuri de muncă

Costul intervenției - 40.000.000 lei

- Mecanism de monitorizare permanentă a ocupării forței de muncă

Costul intervenției - 1.500.000 lei

D. Creșterea nivelului de inovare tehnologică în industrie

D.1. Crearea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic

- Crearea/dotarea Centrului de Inovare și Transfer Tehnologic din RD Nord (Bălți)

Costul intervenției - 28.250.800 lei

- Centru de Inovare, Cercetare și Dezvoltare în Inginerie din Chișinău

Costul intervenției – 181.200.000 lei

D.2. Perfecționarea sistemului de cercetare și inovare

- Suport pentru încurajarea participării businessului în activități de C&I

Costul intervenției – 10.000.000 lei

- Stimularea mobilității între mediul de cercetare/academic și sectorul privat

Costul intervenției – 2.000.000 lei

- Îmbunătățirea capacităților de inovare ale instituțiilor publice de cercetare

Costul intervenției – 2.000.000 lei

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Bugetul total al Planului de acțiuni pentru perioada 2020-2022

929. 623.000 lei

Implemented by
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (giz) GmbH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

APIP
Association of Employers from
the Manufacturing Industry

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Indicatorii de impact	Nivelul curent	2022	2026	2030
Intensitatea industrializării				
Structura economică (ponderea VA din industrie în PIB), %	15,2	17,0	18,5	20
Structura exportului (ponderea exportului de produse industriale în exportul total), %	34	47	57	68
Nr. de întreprinderi industriale active, unit.	3992	4957	5728	6500
Ponderea IMM în numărul total de întreprinderi industriale, %	77,0	80,1	82,5	85,0
Capacitatea/productivitatea în industrie				
Capacitatea industrială (VA per angajat în industrie), US\$, prețuri constante	6668	9200	11225	13250
Capacitatea de export (exportul de produse industriale per capita), US\$, prețuri curente	364	1186	1843	2500
Impact la nivel internațional				
Impactul industrial (ponderea VA din industria tarii în VA industrială la nivel mondial), %	0,008	0,010	0,012	0,014
Impactul la export (ponderea exportului de produse industriale în exportul mondial de produse industriale), %	0,011	0,015	0,019	0,023
Gradul de sofisticare tehnologică				
Ponderea produselor de tehnologie medie/înaltă în totalul VA din industria prelucrătoare), %	18,8	25,2	30,3	38,0
Ponderea exportului de produse de tehnologie înaltă în totalul exporturilor de produse industriale, %	3,1	5,9	8,1	11,5
Ponderea exportului de produse de tehnologie medie/înaltă în totalul exporturilor de produse industriale, %	30,8	40,5	48,3	60,0

STRATEGIA INDUSTRIALIZĂRII 2019-2030

MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE!